

**Mærsk - Dopas -
 Dimma og oljumálið**

Oddagrein

SIJONVARPIÐ borðreiddi tyskvældið við einum "gysara" í sambandi við komandi borngina í Lopra. Víst varð á samfanfatanadi áhugamálið donskum fyrtækum, sum annars vilja vera við, at tær hava einki við hvønn annan at gera. Talian er um fyrtækur, sum fegnir vilja vera við í einum komandi færoyiskum oljuævintýri ella fyrtækur, sum tást enn ikki at vilja vera við. Nakrar teirra eru Mærsk Contractors, Mærsk Oil og Gas, Dopas, Denerco osfr.

Hvi illiga hesar fyrtækur fyr ikki at hava reint mjøll posanum, tað snýr seg um at vera við í kappingini um leitan eftir olju og gassi við Føroyar kundir verid spurt. Er tað ikki nátturligt, soleiðis sum í Dimmaættling meinar í oddagrein, at Mærsk sleppur at taka sær av arbeiðinum í sambandi við eina oljuvinnu, tað hetta nenda fyr tæka hefur givið arbeiðið til so nógvar færoyingar? Og ta færoyingar avtalið um yvirnáka av undirgrundið og í seinni avtalum hava bundið seg til at taka av tilbøðum frá donskum fyrtækum, um tær eru kappingarfarar, er tað ta ikki heilt nátturligt, at tað eru danskir fyrtækur sum Mærsk, Dopas og aðrar, sum sleppa at gera arbeiðið. Ju sambart Dimmaættling, landsins størsta og elista blað er tað ikki bert nátturligt, tað er ein sjálvfygja. Bláðið skrivur á sín vanligu undir brottiga hált og sjálvandi á donskum "at det skulle bare mangle, at det netop var et dansk selskab, der tog sig af arbejdet, det samme selskab, som mange år har været den største arbejdsplads for mange færøske familiefædre"

TAD finnast neyvan nógvir færoyingar, sum vilja forða donskum fyrtækum at vera við í oljuævintýrinum her. Sjálvandi skulu fyrtækur har vera við, um hesar eru kappingarfarar, men so sanniliga ikki fyr einhvønn pris, soleiðis sum Dimmaættling tykist leggja upp til. Mærsk er eitt multination felag, og halda sambandsfólk at bara tað eitur Mærsk, so er tað gott og positivt fyr okkum, so eru teir meira navir enn gott er færoyingar eiga ikki at selja seg til nakran heldur ikki Mærsk, men bruka sitt sunna vit og skil til at fremja ein útvikling á hesum øki. Oljufelögin hugsa fyrst og fremst um egnan profit. Aðrenn tey hugsa um Føroyar. Og so er eisini við Mærsk.

VIT hava sjálvir her í blaðnum lagt upp til kjak um nakrar av umrædda spurningum og hava roynt at fingið upplýsingar til veða, to at hetta er sera torført, tí so nóg eru lækkað land. Tað er tí at fegnast um, at ungu sjónvarpsfólkini vilja bruka tíð og orku til at borá umrædda málið. At Dimmaættling heldur, at hetta ikki tænið nøkrum endamáli, er so hennara sök. Vit fara í hvussu er at fylgja hesum upp og vóna, at SVF eisini ger tað. Tað er nettup ómettaiga umráðandi, at vit færoyingar ikki lata okkum lampa og snyta í hes fyr okkum huggu, vandamiklu og oftani kynisku verð sum oljuverðin er tað. Og tað fyrsta við mugu krevja av fyrtækum, sum vilja vera við í menningini, er, at tær spæla við opnum og reiðilugum kortum. Men tað krevur so sanniliga eisini, at vit seta okkum sjálvum kræv. Og her má eitt krav vera ein sunnur kritiskur sansur. Eitt annað er, at vit ikki bara yppa óksio og einkilita okkum sjálvum til men bara hava tiltrugi til onnur. Kanska er manngongdin í umrædda máli ein abending um just hetta. Tá er tíð at tala at

Magne Arge, stjóri í Atlantic Airways:

**Atlantic gav
 Maersk kapping**

– Vit hava eina rimuliga fría kapping í dag. Aðrenn Atlantic varð stovnað hevði Maersk eina standandi umsókn inni hjá myndugleikunum um at hækka ferdaseðlarnar, síðan Atlantic fór at flúgvu, eru prísirnir bert hækkaðir eina ferd, sigur stjórin í Atlantic Airways

JUSTUS LJEVSSON
 EIDINGAARD
 Bjarne Hansen, stjóri í Mærsk Air, sigur í Sosialinum mikudagin, at frí kapping hevði lækkað prísir á ferðaseðlum. Hann ivast ikki í, at tað hevði tánt viðskiftafólkunum, um Føroyar høvdu somu freytir sum ES har við flugvinger í fullkomiliga frí.

Magne Arge, stjóri í Atlantic Airways er ikki heilt samdur við starvsfelagan. Helder tu at Atlantic Airways hevði staðið seg í eini heilt fríari kapping við Mærsk?

– Vit hava eina rimuliga frí kapping, tær einastu reglurnar vit hava at binda okkum til er tað sum er sett av myndugleikunum. Vit hava staðið okkum væl í kappingini og gera tað kanska betri nú enn nakran tíð. So eg haldi ikki, at vit óttast frí kapping, sigur Magne Arge.

Vit gvu Mærsk kapping

ES pakkir sigur, at tað er frí kapping um ferðatøki inni men flugfelögin hava ikki loyvi at dumpa prísirnar. Prísirnir skulu vera á einum samligum stöð. Fer eitt felag langt niður um, í prísir, lýr, at fáa ein annan konkurent burtur av rutuni, so kann kommissionin stöðga tí. Tað yvirskotið, sum liggur eftir á rutuni til Føroyar í dag, er sumikið lítið.

Magni Arge heldur at Mærsk vil hava heilt fría kapping fyr at sleppa upp í tyrlu flugvöngina í eini komandi oljuvinnu.

at tað er neyvan grundarlag fyr eini generallari lækking í prísleguni, sigur Magne Hansen.

Atlantic Airways hevur sanniliga verið við til at talma prísir á ferðaseðlum á færoyarutuni. Í tíðini tá Mærsk hevði monopol uppá Føroyar, fram til 1988, tá hækkaði prísirnir á um 40%. Mærsk lá tá inni við einari lastari umsókn um at hækka prísirnir. Síðan Atlantic Airways fór at flúgvu, eru prísirnir hækkaðir eina ferd. Tað hevur verið ein prískapping í sær sjálvum, at tað hevur verið ein kapping millum Føroyar og Danmark og hesum er fyrst og fremst Atlantic fyr at takka, sigur Magne Arge.

Stigga tí tann møguleikan, at um prísirnir høvdu lækkað so høvdu fleiri fløgut?

– Tað er gott. Men prísirnir eru nógvi mentir seinastu árin. Tá Mærsk var einskalt á rutuni, tá hevði tu triggjar prísir. Tu hevði fullan ferðaseðil, tu hevði ungdomsrabatt og síðan ein grønán pris, sum fáa fingið brukt í dag hevur tu eitt heilt óvassi prísstenni. Nú hava vit Apex, studiarabatt, ungdomsrabatt, vikuskiftisprísir, pakkprísir osv. Tu hevur nógvi rúmarnar nær nú enn fyr, sigur Magne Arge.

Kapping er sunn og eg ræðist ikki kapping frá Mærsk. Men snýr tað seg um at dumpa prísir til at fáa annan av rutuni, so veit eg, at Mærsk Air hevur meira tóknað pening enn Atlantic Airways. Men koma vit aftur í tað staði at Mærsk er

at tað er neyvan grundarlag fyr eini generallari lækking í prísleguni, sigur Magne Hansen.

Atlantic Airways hevur sanniliga verið við til at talma prísir á ferðaseðlum á færoyarutuni. Í tíðini tá Mærsk hevði monopol uppá Føroyar, fram til 1988, tá hækkaði prísirnir á um 40%. Mærsk lá tá inni við einari lastari umsókn um at hækka prísirnir. Síðan Atlantic Airways fór at flúgvu, eru prísirnir hækkaðir eina ferd. Tað hevur verið ein prískapping í sær sjálvum, at tað hevur verið ein kapping millum Føroyar og Danmark og hesum er fyrst og fremst Atlantic fyr at takka, sigur Magne Arge.

Stigga tí tann møguleikan, at um prísirnir høvdu lækkað so høvdu fleiri fløgut?

– Tað er gott. Men prísirnir eru nógvi mentir seinastu árin. Tá Mærsk var einskalt á rutuni, tá hevði tu triggjar prísir. Tu hevði fullan ferðaseðil, tu hevði ungdomsrabatt og síðan ein grønán pris, sum fáa fingið brukt í dag hevur tu eitt heilt óvassi prísstenni. Nú hava vit Apex, studiarabatt, ungdomsrabatt, vikuskiftisprísir, pakkprísir osv. Tu hevur nógvi rúmarnar nær nú enn fyr, sigur Magne Arge.

Kapping er sunn og eg ræðist ikki kapping frá Mærsk. Men snýr tað seg um at dumpa prísir til at fáa annan av rutuni, so veit eg, at Mærsk Air hevur meira tóknað pening enn Atlantic Airways. Men koma vit aftur í tað staði at Mærsk er

einskalt á færoyarutuni, so fáa vit somu prískapping, sum aðrenn Atlantic fór í luftina, sigur Magne Arge.

Bjarni lærir eftir olju

– Eg veit gott hvi Bjarne Hansen lærir eftir, at vit skulu fara inn í luftfaripakkun hjá ES. Hetta kemur av tí einføldu orsök, at so leingi vit eru utanfyr ES-pakkun, tá hava aðrir ikki somu atgongd, at sleppa inn til Føroyar at flúgvu í eini komandi oljuvinnu. Eg haldi ikki, at færoyingar skulu spæla sær av bondum nøkur kort í samband við eina komandi oljuvinnu. Vit gjalda fyr at vera utanfyr ES og fáa vanaligar samskrif frá ES. Tað er ongin orsök til, at vit skulu geva ES betri kort á bondina. Fyr enn vit hava fingið betri samskrif frá ES, sigur Magne Arge.

– Vit skulu minnst til at Mærsk Air, Norsk Helikopterservice og KLM í Háland og bretske felög hava seinastu 25 árin rikið tyrluvinnu á teirra egnu óki og ongin annar er sloppin framat. Nú vilja teir hava frí kapping í Føroyum, nú teir hava bygt sína egnu vinnu upp undir vardum umstøðum. Eg veit ikki, at færoyingar verða so byttir, at lata seg taka av lutur at slíkari gundgeving, sigur Magne Arge.

– Eg stiggi størar møguleikar hjá Atlantic Airways í einari komandi oljuvinnu, bæði við vanligan flugferðslu og við tyrluflugving, sigur hann.

**Hava kvinnur
 eisini talentir?**

Altjóða kvinnudagurin í Norðurlandahúsinum friggjakvöldið
 8. mars kl. 19.30

Ur skránni:

- Kvinnuoktett
- Fællsangur
- Framsýningin – Traðunn og tíðin – Hava kvinnur eisini talentir? – Kvinnur og guðfrøði í dag. – Marjun Bæk og Sonja Klein
- Orðaskifti

Kaffisteður:

Onnur tiltak, Kvinnufelagsgildi í Dansistovu Video faldarar o.a. Amnesty International Føroya deild savnar undirskriftir at hjálpa kvinnuligum samvitskufangum. Framsýning av mófaklæðum úr Føroyarkan ul. Kvinnufelagssamskipan Føroya, Fram av framsýningini, ið var við í Kina.

Atgongugjald: íroknað kaffi, er 30,- kr.

**Kvinnufelagið
 Amnesty International
 Flaggdagsbókurin
 Javnstoðubólkurin
 Kvinnuhúsfelagið**